

Otázky k absolutoriu – Hudební teorie

zaměření SKLADBA

Školní rok 2022/2023

- 1) Hudba USA („americké“ období Schoenberga, Stravinského, Martinů + Bernstein, Copland, Ives, Barber, Grofé, Menotti...) + jazz, filmová hudba, muzikál + autoři latinské Ameriky (Villa-Lobos, Ginastera)
- 2) Mladá Francie a Olivier Messiaen (komplexně) + Edgar Varése
- 3) První darmstadtská generace (Boulez, Nono, Stockhausen), seriální a multiseriální hudba, principy dodekafonie a řadové techniky obecně, kulturní kontext
- 4) Hudba elektronická a elektroakustická, významná poválečná centra, musique concrete, Music for Tape, hudbaspektrální a IRCAM
- 5) Aleatorika jako opozice vůči multiseriálnímu, Cage a hudba náhody, preparovaný klavír, grafické partitury + Polská škola (Lutoslawski, Penderecki, Gorecki, Kilar...)
- 6) Druhá darmstadtská generace (Ligeti, Xenakis, Berio...) a reakce na multiseriálnímu, mikropolyfonie, polyritmika, hudba ténbrů, stochastická hudba, meta-art, polytopy...
- 7) Postmoderní obrat – polystylovost (Berio, Schnittke, Zimmermann, Crumb...), polystylové techniky, hudba východního bloku (S. Gubajdulina ad.), dobový kontext
- 8) Redukcionismus a nová jednoduchost (Cage, Pärt, Tavener, Gorecki...), reakce na přílišnou komplexitu, tintinnabuli, „nová spiritualita“ Pendereckého, Stockhausenův obrat, spirituální minimalismus
- 9) Minimal music (Riley, Young, Glass, Reich, Adams...), způsoby práce s patternem, ambientní hudba, vliv ethno/world music
- 10) Opera a hudební divadlo (stručný přehled napříč 20. stoletím včetně Československa), stručná historie filmové hudby, crossover, multimédia, role klasické a populární hudby ve společnosti
- 11) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Dějiny hudby*
B: Italská a německá tvorba pro klávesové nástroje období baroka
D: Píseň a idea komorní hudby v dlouhém století
M: Československá meziválečná avantgarda (Hába, Schulhoff, Burian) + Tereziňští autoři, problematika mikrointervalové hudby, jazzové vlivy, hudba za 2. světové války
Ž: Vznik jazzu. Spirituál/Gospel, Ragtime/Boogie-Woogie, Blues, Dixieland
- 12) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Dějiny hudby*
B: Vývoj sonáty, concerta grosso a nástrojového koncertu v období baroka
D: Symfonie a idea absolutní hudby v dlouhém století
M: Hudební skupina Mánesa, včetně Martinů a Kaprálové (proměny hudebního neoklasicismu, vztah k lidové hudbě, vztah tuzemska a zahraničí), slovenská hudební moderna
Ž: 20. a 30. léta 20. století. Jazz Age, Swing Era
- 13) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Dějiny hudby*
B: Opera a její vývoj v období baroka (od Monteverdiho po Händela)
D: Symfonická báseň a idea programní hudby v dlouhém století
M: 50. – 60. léta, přetrvávající tradice (poválečná konjunktura v Československu, vznik nových institucí a festivalů, problematika socialistického realismu, otázka tvůrčí svobody)
Ž: 40. a 50. léta 20. století. Bebop, Hard Bop, Cool Jazz, Rock 'n' Roll, normalizační léta u nás

- 14) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Dějiny hudby*
B: Chránová hudba období baroka (oratorium, kantáta, mše etc.)
D: Opera a hudební drama v dlouhém století
M: 60. léta – progresivní směry (pražské a brněnské avantgardní skupiny, mezinárodní festivaly, stylová východiska, Nové vlny ve filmu a literatuře)
Ž: 60. léta 20. století. Twist, folk, protestní písně, Soul v USA, začátky rocku v GB a u nás
- 15) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Dějiny hudby*
B: Chránová hudba období baroka v protestantských zemích se zvláštním přihlédnutím k tvorbě Johanna Sebastiana Bacha
D: Česká hudba v dlouhém století a fenomén tzv. „hudby národní“
M: 70. léta až současnost (filmová a scénická hudba, kulturní podmínky za normalizace a po revoluci, nová hudební tělesa, porovnávání stylových východisek)
Ž: 70. a 80. léta 20. století Fusion, Funk, Hip-Hop, Pop, Hard-Rock, Heavy Metal, World Music
- 16) Umění středověku
- 17) Umění renesance
- 18) Umění baroka
- 19) Umění 19. století
- 20) Umění 20. století
- 21) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Analýza skladeb*
B: Vokálně-instrumentální formy raného baroka, opera, madrigalová komedie, oratorium. Banchieri, Monteverdi
D: Vývoj sonátové formy od Beethovena do začátku 20.stol.
M: Skrjabin: funkce programnosti a její kreativní ztvárnění
Ž: Tonální systém dur (ionský) a funkční moll, pentatonika
- 22) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Analýza skladeb*
B: Skladby pro instrumentální soubory v době baroka. Corelli, Lully, Händel
D: Vývoj cyklických forem směrem k jednotnému a propojenému celku (konkrétní způsoby propojování cyklu)
M: Ives: kompoziční technika jako prostředek k vyjádření osobní filozofie
Ž: Dominantní akordy s nedominantní funkcí
- 23) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Analýza skladeb*
B: Instrumentální skladby pro sólový klávesový (či jiný akordický) nástroj v době baroka. Frescobaldi, Buxtehude, Bach, Scarlatti
D: Vývoj tonality, tonálního plánu skladeb a úloha harmonie v utváření témat
M: Kabeláč: "posvátný čas" v hudbě a jeho formování
Ž: Modální záměna
- 24) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Analýza skladeb*
B: Proměna hudební řeči s příchodem baroka, lineární versus harmonický kontrapunkt, tonalita, klauzule. Triové sonaty, koncerty. Telemann, Bach, Vivaldi.
D: Vývoj a formová struktura opery, úloha leitmotivů
M: Kurz: postmoderní symbolika a její funkce
Ž: Tritonová substituce

25) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Analýza skladeb*

B: Musica poetica, rétorika a afektivní teorie, Schütz, Buxtehude, Bach

D: Hudba vokální, programní, snahy o nové hudební formy a inovace forem tradičních

M: Schnittke: stylové prolínání historických a modernistických postupů

Ž: Mímotonální dominanta, celá mim. kadence (mim. dominantní jádro)

- 26) Popište vývoj kompoziční techniky a základní estetická pravidla kompozice v jednotlivých historických obdobích od středověku do současnosti (vztah k reprodukčním možnostem, objev vícehlasu, vývoj notace a tajemství partitury, vývoj tonality a ladění atp.)
- 27) Popište výhody a rizika komponování u nástroje nebo počítače (závislost na zvuku nástroje a stylizaci, zavádějící zvukovost, nerozvíjení vlastní imaginace...). Uveďte příklady ovlivnění nástrojem z historie (Franck, Reger, Janáček...)
- 28) Popište genezi vzniku skladby, tj. jednotlivé etapy tvorby (výběr nápadu, koncepce a skica díla, partitura, korektury po poslechu, nové verze díla...) a na příkladech historických osobností dokumentujte různé přístupy ke tvorbě.
- 29) Popište volbu výrazových prostředků při kompozici pro různé cílové skupiny a účely díla (tvorba pro děti, pro film, pro amatéry, pro špičkové komorní soubory atp.) a veďte příklady autorů (pro amatéry nebo děti : Bach: Knížka pro AMB, Dvořák: Sonatina, Martinů: Loutky, klasické sonatiny atp., film srovnat např. tvorbu L. Fišera pro film a pro koncertní provoz atp.)
- 30) Vztah autor – interpret. Popište možné podoby tohoto vztahu, důsledky pro finální podobu díla a uveďte známé příklady z historie (Beethoven – Franz Clement, Beethoven – arcivévoda Rudolf, Dvořák – Hanuš Wihan, Suk – Václav Talich atp.).

* **B:** Hudba období Baroka, **D:** hudba období Dlouhého století, **M:** Hudba období 20. a 21. století, **Ž:** Hudba žánrového okruhu jazzové a populární hudby